

ชุมนุม (นานาชาติ) เรื่องการสอนศาสนาธรรมสำหรับผู้ใหญ่

เมื่อข้าพเจ้าได้ตอบแบบสอบถาม (Questionnaire) เรื่อง สภาพการสอนคริสตศาสนาธรรมสำหรับผู้ใหญ่ในประเทศไทย สมัยที่เป็นเลขาธิการคณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนาธรรมฯ ทำให้มีเพื่อนที่รับผิดชอบแบบเดียวกันกับประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษ ทำให้มีโอกาสไปประชุมเรื่องการสอนศาสนาธรรมสำหรับผู้ใหญ่ International Forum on Adult Religious Education ถึง 6 ครั้ง คือ

- ที่ออตตาวา แคนาดา (11-15 พฤษภาคม 1995) หัวข้อ ความเชื่อผู้ใหญ่เพื่อเปลี่ยนแปลงชีวิต มีผู้ร่วมประชุม 33 คน จาก 20 ประเทศ คนไทย 3 คน

- ที่ฟลอริดา สหรัฐอเมริกา (17-21 เมษายน 1997) หัวข้อ คำสอนผู้ใหญ่เพื่อการเปลี่ยนแปลงสังคม มีผู้ร่วมประชุม 50 คน จาก 19 ประเทศ คนไทย 6 คน

- ที่เมืองไฮเดอราบัด อินเดีย (3-7 กุมภาพันธ์ 1999) หัวข้อ วิสัยทัศน์การประกาศพระวรสารและงานคำสอนผู้ใหญ่ ตามคู่มือแนะแนวการสอนศาสนาธรรม 1997 มีผู้ร่วมประชุม 48 คน คนไทย 3 คน

- ที่บ้านผู้หวน สามพราน บ้านเรา (26 พฤศจิกายน – 2 ธันวาคม 2001) หัวข้อ การประสานข่าวดีเข้ากับวัฒนธรรมท้องถิ่นในสถานการณ์หลายหลาก และขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาการสอนศาสนาธรรมสำหรับผู้ใหญ่ มีผู้เข้าร่วมประชุม 78 คน จาก 18 ประเทศ คนไทย 15 คน

- ที่เมืองดัวร์แฮม ประเทศอังกฤษ (11-16 พฤษภาคม 2003) หัวข้อ การเป็นพยานถึงพระคริสต์เพื่อแนวปฏิบัติสำหรับการสอนศาสนาธรรมสำหรับผู้ใหญ่ ในโลกที่มีความหลากหลายด้านศาสนา มีผู้เข้าร่วมประชุม 50 คน จาก 19 ประเทศ คนไทย 2 คน

- ที่แคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา (20-25 กุมภาพันธ์ 2005) หัวข้อ มารวมกัน และถูกส่งไปเพื่อการอบรมผู้ใหญ่สำหรับพันธกิจในชุมชนยุคโลกาภิวัตน์ มีผู้ร่วมประชุม 47 คน คนไทย 3 คน

ผลจากการไปร่วมประชุมเหล่านี้ ทำให้เราตระหนักถึงความสำคัญ เห็นแนวทางการสอนศาสนาธรรมสำหรับผู้ใหญ่ และเริ่มปฏิบัติในบางวัด ในบางสังฆมณฑล โดยจัด 2 แบบคือ

1. สำหรับคาทอลิกผู้ใหญ่ คือ จัดอบรมแก่ผู้ที่สนใจ ในวันเสาร์ เนื้อหา พระคัมภีร์ พิธีกรรม วิธีชุมชนวัด ฯลฯ
2. สำหรับเยาวชนและผู้ใหญ่ที่สนใจคริสตศาสนาธรรม ใช้เนื้อหา วิธีการ และพิธี ตามหนังสือก้าวไปด้วยกัน (Our Journey Together) พยายามหาพี่เลี้ยง (Sponsor) พิธีต้อนรับ พิธีเลือกสรร พิธีเอฟฟาธา และการสอนหลังรับศีลล้างบาปอีก 7 สัปดาห์

2] ข้อกำหนดของสภาประมุขบาทหลวงโรมันคาทอลิกแห่งประเทศไทย (15 สิงหาคม 1992) ฤกษ์ฎีกา 8 ข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดเตรียมผู้เตรียมตัวรับศีลล้างบาป เพื่อให้สอดคล้องกับประมวลกฎหมายพระศาสนจักร มาตรา 788#3 สภาฯ ประกาศว่า

- 1) ต้องจัดให้ผู้ใหญ่ที่จะสมัครใจรับศีลล้างบาปเป็นผู้เตรียมตัวรับศีลล้างบาป หรือเทียบเท่า (เทียบ มาตรา 852 # 1) ส่วนเด็กในวัยเรียนที่ยังไม่ได้รับศีลล้างบาป ก็ให้ถือข้อกำหนดเดียวกันนี้

- 2) เฉพาะบุคคลที่ได้รับ “จารีตรับผู้เตรียมตัวรับศีลล้างบาป” เท่านั้น จึงจะได้รับการพิจารณาว่า เป็นผู้เตรียมตัวรับศีลล้างบาป
- 3) ผู้สมัครจะได้รับการชี้แจงถึงพิธีเตรียมตัวเป็นขั้นๆ เพื่อรับศีลล้างบาป เมื่อจบพิธีแต่ละขั้นจะต้องลงชื่อ และผู้เป็นประธานในพิธีแต่ละขั้นจะต้องลงชื่อด้วย
- 4) ผู้สมัครจะถูกรวมเข้าไปในกลุ่มที่ตั้งขึ้นมาโดยมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้สมัครได้รับประสบการณ์ ทางด้านชีวิตของพระศาสนจักร
- 5) สิทธิพิเศษสำหรับผู้เตรียมตัวรับศีลล้างบาปมีดังนี้คือ
 - ก. มีสิทธิ์ได้รับพิธีปลงศพในพระศาสนจักร
 - ข. มีสิทธิ์ได้รับการอวยพรต่างๆ

3] รายงานการวิจัย การศึกษากระบวนการพิธีรับผู้ใหญ่เข้าเป็นคริสตชนคาทอลิกในประเทศไทย (RCIA) คณะผู้วิจัย มุขนายก วีระ อภรณ์รัตน์ บาทหลวงอันโตนิโอ วาลเซกกี และ อ.ทวีศักดิ์ เดชาเลิศ ศูนย์วิจัย ค้นคว้าศาสนาและวัฒนธรรม วิทยาลัยแสงธรรม ปีการศึกษา 2551 จัดพิมพ์เดือน กุมภาพันธ์ 2552 (ค.ศ. 2009)

สรุปผลการวิจัย (ดูหน้า 101-108)

1. ส่งแบบสำรวจ 386 วัด ทั่วประเทศ ส่งกลับ 116 วัด
2. จัดพิธีรับผู้ใหญ่เข้าเป็นคริสตชน 104 แห่ง
3. จัดพิธีต้อนรับผู้สมัครเรียนคำสอน พบว่า ร้อยละ 54.8 ระบุว่าไม่มีที่จัดให้มีพิธีเพียงพอร้อยละ 43.3
4. การจัดให้มีพิธีเลือกสรร ร้อยละ 58.7
5. การจัดพิธีศีลศักดิ์สิทธิ์แห่งการรับเข้าเป็นคริสตชน ในวันเสาร์ศักดิ์สิทธิ์...มีพิธีเอฟฟาธา ร้อยละ 40.4
6. การดำเนินงานหลังจากรับศีลศักดิ์สิทธิ์แห่งการเริ่มต้นชีวิตคริสตชนพบว่า
 - 6.1 มีการสอนคำสอนต่อเนื่อง ร้อยละ 63.5
 - 6.2 มีการใช้หนังสือ ก้าวไปด้วยกัน ในการสอนคำสอน ร้อยละ 26
 - 6.3 ลักษณะการสอน ใช้บาทหลวงคนเดียว ร้อยละ 37.5
มีครูคำสอนและพี่เลี้ยงช่วย ร้อยละ 54.8
 - 6.4 มีการจัดชุมนุมคริสตชนใหม่ ร้อยละ 30.8

ในรายงานการวิจัย เรื่องนี้ ยังมีอภิปราย (หน้า 103-104) ข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถาม 27 ข้อ (หน้า 104-107) และข้อเสนอแนะของคณะผู้วิจัย (หน้า 107-108) ผู้ใดสนใจสามารถศึกษาต่อได้

4] สมณสภาเพื่อส่งเสริมการประกาศข่าวดีใหม่ ได้จัดพิมพ์หนังสือ **คู่มือแนะแนวการสอนคำสอน ค.ศ. 2020** (Directory for Catechesis) เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน ค.ศ. 2020 คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรม ประเทศไทย ได้แปลและจัดพิมพ์ในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 2021 ในบทที่ 8 เรื่อง **การสอนคำสอนในชีวิตของบุคคลต่างๆ** ได้เสนอลำดับความสำคัญของบุคคลเป้าหมายใหม่ ดังนี้

1. การสอนคำสอนและครอบครัว (ข้อ 226-235)
2. การสอนคำสอนกับเด็กและวัยรุ่น (ข้อ 236-243)
3. การสอนคำสอนในขอบเขตของคนหนุ่มสาว (ข้อ 244-256)
4. การสอนคำสอนกับผู้ใหญ่ (ข้อ 257-265)
5. การสอนคำสอนกับผู้สูงอายุ (ข้อ 266-268)
6. การสอนคำสอนกับบุคคลที่มีความพิการ (ข้อ 269-272)
7. การสอนคำสอนกับผู้อพยพย้ายถิ่น (ข้อ 273-276)
8. การสอนคำสอนกับผู้อพยพย้ายถิ่นออกนอกประเทศ (ข้อ 277-278)
9. การสอนคำสอนกับบุคคลชายขอบ (ข้อ 279-280)
10. การสอนคำสอนในเรือนจำ (ข้อ 281-282)

ในบทที่ 9 **ชุมชนคริสตชนในฐานะผู้มีส่วนร่วมในการสอนคำสอน** กล่าวถึง ชุมชนวัด สมาคม และกลุ่มต่างๆ ของสัตบุรุษ โรงเรียนคาทอลิก และการสอนศาสนาคาทอลิกในโรงเรียน

บทที่ 10 **การสอนคำสอนในการเผชิญหน้ากับสถานการณ์ทางวัฒนธรรมร่วมสมัย** กล่าวถึง วัฒนธรรมดิจิทัลในฐานะเป็นปรากฏการณ์ทางศาสนา การสอนคำสอนและคำถามบางอย่างที่เกี่ยวกับชีวจริยธรรม (ข้อ 359-372) การสอนคำสอนและคำถามบางอย่างที่เกี่ยวกับชีวจริยธรรม (ข้อ 373-378) การสอนคำสอนและการมีส่วนร่วมด้านสิ่งแวดล้อม (ข้อ 381-384)

บทที่ 11 **การสอนคำสอนที่ให้บริการในการนำความเชื่อเข้าสู่วัฒนธรรม**

- กล่าวถึงเป้าหมายของการนำความเชื่อเข้าสู่วัฒนธรรม (ข้อ 395-400)
- หนังสือคำสอนท้องถิ่น (ข้อ 401-406)

5] พระสันตะปาปาฟรานซิส ได้ออกสมณลิขิตอัตตาคณัติ (Motu Proprio) ชื่อ Antiquum Ministerium แปลว่า ศาสนนบรีกรดั้งเดิม วันที่ 10 พฤษภาคม 2021 (9 หน้า) ให้ตระหนักถึงความสำคัญของครุคำสอนมหาเวส บทบาท การอบรม และรูปแบบการปฏิบัติหน้าที่

บิชอป อันโตนิโอ อูบีอันโต บันยามิน OSC บิชอปของบันดุง ประเทศอินโดนีเซีย ประธานของฝ่ายการศึกษาและการอบรมความเชื่อของสหพันธสภาบิชอปคาทอลิกแห่งเอเชีย FABC-OE ได้ออกจดหมาย (2 เมษายน 2022) ขอให้ทุกมิสซังตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับครุคำสอนภายในวันที่ 30 เมษายน 2022 และประชุมทางออนไลน์ วันที่ 8 และ 10 มิถุนายน 2022 เวลา 14.00 น. – 17.00 น. (เวลาประเทศไทย)

6] การชุมนุมนานาชาติเรื่องการสอนคำสอน (International Congress on Catechesis ครั้งที่ 3) จัดโดยสมณสภาเพื่อส่งเสริมการประกาศข่าวดีใหม่ หัวข้อ “ครูคำสอน ประจักษ์พยานชีวิตใหม่ในพระคริสตเจ้า” ระหว่างวันที่ 8-10 กันยายน ค.ศ. 2022 ที่กรุงโรม วัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้การสอนคำสอนและการอบรมศีลธรรมลึกซึ้งยิ่งขึ้น เน้นภาคที่ 3 ของหนังสือคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก โดยเน้นชีวิตใหม่ในพระคริสตเจ้า

7] ข้อไต่ตรองส่วนตัว

1. ข้าพเจ้าภูมิใจที่มีวิทยาลัยแสงธรรมเกือบ 50 ปี เคยเป็นนักศึกษาที่นี่ และเป็นส่วนหนึ่งของวิทยาลัยแสงธรรม ภูมิใจที่มีหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญาและศาสนา สาขาวิชาคริสตศาสนศึกษา และหลักสูตรศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทววิทยา และกำลังดำเนินการจัดตั้ง **วิทยาเขตเซเวียร์เซียงราย** สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

2. การไปร่วมงานประชุมนานาชาติ เรื่องการสอนศาสนธรรมสำหรับผู้ใหญ่ ทำให้ตระหนักดีว่า นักศึกษา อาจารย์ และผู้ร่วมงานในวิทยาลัยแสงธรรม **ต้องใช้ภาษาอังกฤษ** ให้คล่องขึ้น เพื่อการสื่อสารและรับข้อมูล

3. **บรรดาบาทหลวงและบัณฑิต** สาขาวิชาคริสตศาสนศึกษา ต้องรัก ห่มเท สอนคำสอนด้วยตนเอง และอำนวยความสะดวกในการสอนคริสตศาสนธรรม แก่ครูในโรงเรียน และในหมู่บ้านต่างๆ มากขึ้น

4. วิทยาลัยแสงธรรม ควรเพิ่มวิชาการสอนคริสตศาสนธรรม ตามคู่มือเล่มใหม่ ในยุคดิจิทัล แก่ นักศึกษา “ไม่เพียงแต่ดำเนินไปโดยการใช้เครื่องมือดิจิทัลต่างๆ เท่านั้น แต่ด้วยการเสนอพื้นที่สำหรับการมีประสบการณ์ทางความเชื่อด้วย” (DC ข้อ 371)

การรับฟังกัน เพื่อการเดินไปด้วยกัน หนึ่งเดียว ร่วมมือกัน ในพันธกิจของเรา